

IMPORTI, EKSPORTI DHE KALIMI TRANZIT I DËRGESAVE TË BIMËVE

Neni 26 Importi

26.1. Importi i bimëve lejohet nëse:

- (a) importuesi është i pajisur me leje importi nga organi kompetent i Ministrisë,
- (b) dërgesa e bimëve mund të importohet nëpër vendkalimet e përcaktuara kufitare në të cilat ekziston shërbimi fitosanitar.

26.2. Vendkalimet kufitare duhet të përmbushin kushtet e përcaktuara për kryerjen e kontrollit shëndetësor të dërgesave bimore.

Neni 27

27.1. Dërgesat e bimëve nga Lista V.B.I. ambalazhi dhe mjetet transportuese me të cilat transportohet i nënshtrohen kontrollit të detyrueshëm të inspeksionit fitosanitar, ku me këtë rast do të vërtetohet se:

- (a) dërgesa e bimëve shoqërohet me fitocertifikatë,
- (b) në dërgesë nuk janë të pranishëm organizmat e dëmshëm nga Lista I.A. dhe II.A.;
- (c) në dërgesë nuk janë të pranishëm organizmat e dëmshëm të bimëve, produkteve bimore dhe objekteve të tjera nga lista II.A.;
- (d) i përmbush kushtet e veçanta fitosanitare në pajtim me Listën IV.A.

27.2. Çdo dërgesë e bimëve nga paragrafi 1 pika (a) të këtij nenii, duhet të shoqërohet me fitocertifikatë origjinale nga vendi i origjinës, ose fitocertifikata me klauzolat plotësuese, kur dërgesa e bimëve duhet ti përmbushë kërkesat e veçanta fitosanitare në pajtim me Listën IV.A. dhe IV.B. të cilat i rregullon organi i vendit prej nga vjen dërgesa e që nuk është vend i origjinës.

27.3. Për dërgesat e bimëve nga paragrafi 1 të këtij nenii, të cilat pas lëshimit të fitocertifikatës në vendin e origjinës, janë transportuar, deponuar, ripaketuar ose ndarë në një vend tjetër i cili nuk është vend i origjinës, duhet që fitocertifikata origjinale ose kopja e saj e vërtetuar të shoqërohet me fitocertifikatën për rieksport të lëshuar në vendin tjetër.

27.4. Nëse dërgesa e bimëve nga paragrafi 1 i këtij nenii, vazhdimesht importohet në më shumë vende dhe me këtë rast janë lëshuar më shumë fitocertifikata për rieksport, atë dërgesë të bimëve duhet shoqëruar krahas fitocertifikatës origjinale ose të kopjes së vërtetuar të saj edhe origjinali apo kopja e fitocertifikatës për rieksport nga të gjitha ato vende.

27.5. Kontrollit të inspeksionit kufitar duhet t'i nënshtrohen edhe dërgesat tjera të bimëve, nëse inspektori fitosanitar dyshon se ekziston rreziku për përhapjen e organizmave të dëmshëm të bimëve.

27.6. Procedurën e kontrollit të inspeksionit nga paragrafi 1 pika (b) të këtij nenii, epërcakton Ministria me akt nënligjor.

Neni 28

Çdo dërgesë e bimëve nga Lista V.B.II. e cila importohet në zonën e mbrojtur, përvèç kërkesave të përcaktuara në nenin 27 të këtij Ligji, duhet t'i përmbushë edhe këto kërkesa:

- (a) të mos janë të pranishëm organizma të dëmshëm nga Lista I.B. dhe II.B.;

- (b) të mos përmbajë bimë, produkte bimore dhe objekte të tjera nga Lista III.B. dhe
(c) të përmbushë kërkesat e veçanta fitosanitare nga Lista IV.B.

Neni 29

29.1. Çdo dërgesë e bimëve nga Lista V.B., e cila importohet për qëllim të ekzaminimit dhe punëve shkencore hulumtuese për seleksionim, duhet të jetë e kontrolluar nga inspeksi i fitosanitar si dhe duhet të këtë lejen për import, në pajtim me nenin 18 të këtij Ligji, e shoqëruar me fitocertifikatën nga vendi i origjinës.

29.2. Përashtimi i ngjarjeve nga neni 19 paragrafi 1 pika (a) të këtij Ligji, duhet lëshuar lejen për import të bimëve nga Lista V.B., pa fitocertifikatë dhe pa inspektim fitosanitar, të cilat janë të dedikuara për përdorim personal ose për përdorim të menjëhershëm brenda zones kufitare me vendin nga importohen bimët, produktet bimore dhe objektet tjera.

29.3. Sasitë e vogla të bimëve, produkteve bimore dhe objekteve të tjera nga Lista V.B., në pajtim me nenin 20 të këtij Ligji mund të importohen pa fitocertifikatë dhe pa inspektim fitosanitar.

Neni 30

30.1. Importuesit, transportuesit ose përfaqësuesit e tyre dhe personat fizik të cilët i importojnë në Kosovë bimët nga neni 27 paragrafi 1 i këtij Ligji, janë të obliguar:

- (a) të lajmërojnë në mënyrë të rregullt inspektorin fitosanitar për arritjen e asaj dërgese e cila importohet ose ripaketohet gjatë transportit, me qëllim të kryerjes së kontrollit fitosanitar;
(b) të lajmëroj Inspektorin fitosanitar që të ndërmerr të gjitha masat e përcaktuara lidhur me dërgesën e bimëve që importohen.

30.2. Organet e shërbimit doganor nuk mund të fillojnë punët e doganimit, para se inspektori fitosanitar të bëjë kontrollin inspektues të dërgesës së bimëve nga paragrafi 1 pika (a) të këtij neni dhe nuk jep lejen për import, përvèç në rastet kur ka të bëjë me kalim transit.

Neni 31

31.1. Kontrolli i dërgesës së bimëve nga neni 27 i këtij Ligji, bëhet në vendkalimin e përcaktuar kufitar në Kosovë, ku kryhen edhe punët tjera të procedurës administrative doganore.

31.2. Nëse nuk ekziston rreziku përrapjen e organizmave të dëmshëm, në kërkesat dhe rastet të cilat i përcakton Ministria, kontrolli shëndetësor i dërgesës së bimëve, mund të behet edhe në vendet e përcaktuara zyrtare në brendi të territorit të Kosovës nënmbikëqyrjen e shërbimit doganor.

Neni 32

32.1. Inspektori fitosanitar, pas kryerjes së kontrollit, nëse janë përmbushur kërkesat sipas nenit 27 dhe 28 të këtij Ligji, lëshon lejen për import të dërgesës së bimëve dhe konstaton fitocertifikatën ose fitocertifikatën përi eksport me datën dhe vullen e hyrjes.

32.2. Nëse kërkesat paraprake nga neni 27 dhe 28 i këtij Ligji, nuk janë përmbushur, inspektori fitosanitar me vendim e ndalon importin dhe përcakton masat në pajtim me dispozitat nga neni 12,

paragrafi 1 të këtij Ligji dhe do të shënon fitocertifikatën ose fitocertifikatën për rieksport me vulë trekëndëshe me ngjyrë të kuqe, më të cilin fitocertifikata bëhet e pa vlefshme.

32.3. Nëse gjatë kontrollit të inspektimit konstatohet se pjesa e dërgesës së bimëve është e infektuar me organizma të dëmshëm nga Lista I.A., II.A., I.B. ose II.B. ndalohet importi i tyre, ndërsa pjesa e mbetur e dërgesës mund të lejohet, nëse vërtetohet se ajo nuk është e infektuar dhe nuk ka rrezik për përhapjen e organizmave të dëmshëm.

32.4. Ministria me akt nënligjor përcakton formën, madhësinë dhe përmbajtjen e vulës sipas paragrafit 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 33

33.1. Nëse importohet dërgesa që sipas dokumentacionit përcjellës, nuk përmban bimë, produkte bimore dhe objekte të tjera nga Lista V.B., inspektori fitosanitar do të bëjë kontrollin inspektues, nëse ekziston dyshimi i bazuar në identitetin e dërgesës së bimëve ose pér rezikun e përhapjes së organizmave të dëmshëm.

33.2. Nëse pas kryerjes së kontrollit inspektues dhe nëse inspektori fitosanitar edhe më tutje dyshon në identitetin e dërgesës së bimëve, posaçërisht lidhur me llojin, tipin dhe originën e bimëve nga Lista V.B. mund të bëjë përsëritjen e kontrollit inspektues.

Neni 34

Eksporti

34.1. Eksporti i bimëve mund të bëhet nëse:

(a) dërgesa e bimëve e cila eksportohet dhe ka originën nga Kosova, ndërsa shteti në të cilin eksportohet kërkon fitocertifikatën, inspektori fitosanitar para lëshimit të fitocertifikatës, kryen kontrollin inspektues, me qëllim të sigurimit të kërkesave të përcaktuara fitosanitare të vendit ku eksportohet dërgesa.

(b) dërgesa e cila eksportohet nuk është me originë nga Kosova, por është e deponuar në Kosovë, e ripaketuar dhe e ndarë, kurse shteti ku eksportohet kërkon fitocertifikatë, inspektori fitosanitar do t'a bëjë kontrollin inspektues të dërgesës, para lëshimit të fitocertifikatës pér rieksport, me qëllim të sigurimit të kërkesave të përcaktuara fitosanitare të shtetit importues.

34.2. Fitocertifikata pér rieksport konsiderohet dokument zyrtar, kur inspektori fitosanitar, vërteton se janë përbushë kërkesat nga paragrafi 1 pikë (a) dhe (b) të këtij neni.

34.3. Ministria me akt nënligjor përcakton formularin dhe përmbajtjen e fitocertifikatës .

Neni 35

35.1. Kërkesën pér lëshimin e fitocertifikatës, eksportuesi ia bënë inspektorit fitosanitar, i cili është i obliguar që në afatin e përcaktuar nga Ministria, të bëjë kontrollin inspektues dhe të merr vendim në bazë të kërkesës së eksportuesit.

35.2. Eksportuesit duhet që me shpenzimet e veta të kryejnë të gjitha masat e dhëna të cilat i përcakton inspektori fitosanitar pas kryerjes së kontrollit të dërgesës pér eksport.

Neni 36

Kalimi transit

36.1. Kalimi transit i bimëve dhe produkteve bimore mund të lejohet:

- (a) për dërgesat e bimëve të cilat janë në kalim transit nuk është i obliguar kontrolli inspektues në pajtim me dispozitat e nenit 27, paragrafi 1 pika (a) (b) (c) dhe (d) të këtij Ligji.
- (b) dërgesat e bimëve nga paragrafi 1 pika (a) të këtij nenit, duhet të jenë të paketuara në atë mënyrë që të mos paraqesin rrezik përrapjen e organizmave të dëmshëm dhe nuk duhet të deponohen, ndahen, ripaketohen ose të kombinohen me dërgesa tjera në territorin doganor të Kosovës.
- (c) dërgesa e bimëve nëse nuk është në pajtim me dispozitat e paragrafit 1 pika (b) të këtij nenit ose në rastin kur është e shkarkuar, duhet të bëhet kontrolli inspektues në pajtim me nenin 27 paragrafi 1 pika (a) (b) (c) dhe (d) të këtij Ligji.

36.2. Përashtim nga dispozitat e paragrafit 1 pika (a) të këtij nenit, për dërgesat në kalim transit, në rastet e rreziqeve apo të dyshimit të bazuar përrapjen e futjes dhe përrapjes së organizmave të dëmshëm, Ministria cakton trajtim të veçantë ose inspektim të detyrueshëm kontrolli.

TRANSFERIMI I DËRGESËS SË BIMËVE

Neni 37

37.1. Çdo dërgesë e bimëve nga Lista V.A.I., mund të transferohet vetëm nëse shoqërohet me fitocertifikatën, e bashkangjitur në ambalazh ose të jetë si dokument shoqëruar.

37.2. Çdo dërgesë e bimëve nga Lista V.A. e cila transferohet, dhe është e destinuar përkohësisht, hulumtim shkencor ose përpunuesi, duhet të jetë e kontrolluar nga inspektorit fitosanitar dhe e pajisur me pasaportë bimore.

Neni 38

38.1. Çdo dërgesë e bimëve nga Lista V.A. mund të futet në zonën e mbrojtur ose të transferohet brenda saj vetëm me pasaportë bimore e cila vlen për zonën e mbrojtur si dokument shoqëruar ose që i shoqërohet mjetit transportues, vetëm në rastet nëse janë respektuar kushtet për transferim.

38.2. Kërkesat për transferim sipas paragrafit 1 të këtij nenit i përcakton Ministria me akte nënligjore.

Neni 39

Përashtim nga dispozitat e nenit 38 paragrafi 1 i këtij Ligji, prodhuesit apo përpunuesit vegjël nga nenit 25 paragrafi 1 i këtij Ligji, mund të transferojnë dërgesat e bimëve nga Lista V. A. pa pasaportë bimore.

Neni 40

40.1. Çdo dërgesë e bimëve nga Lista V.A.I. të cilat i kultivojnë apo shfrytëzojnë personat për të cilët regjistrimi është i obliguar dhe janë të destinuara për transferim, duhet të jenë të kontrolluara nga inspektioni me qëllim të sigurimit se:

- (a) nuk janë të infektuara me organizma të dëmshëm nga Lista I.A. dhe II.A. dhe (b) i përmbrushin kërkesat e veçanta fitosanitare nga Lista IV.A.

40.2. Çdo dërgesa e bimëve nga Lista V.A.II., të cilat janë të destiguara për transferim në zonën e mbrojtur, krahas kontrollit inspektues nga paragrafi 1 pika (a) të këtij neni, duhet të kontrollohen nga inspekcionii fitosanitar me qëllim të konstatimit se:

(a) nuk janë të infektuara me organizma të dëmshëm nga Lista I.B. dhe II.B. dhe (b) i përmbushin kërkesat e veçanta fitosanitare nga Lista IV.B.

40.3. Kontrollimet inspektuese me të cilat vërtetohet përmbushja e kushteve nga paragrafi 1 pika (a) dhe (b) të këtij neni, bëhen sipas mënyrës së përcaktuar me këtë Ligj.